Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
NIILA JÄÄSKINENA,
predstavljeni 14. junija 2012 [1]

Zadeva C-56/11

Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG
proti
Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Düsseldorf (Nemčija))

„Žlahtniteljske pravice v Skupnosti — Uredba (ES) št. 2100/94 — Člen 14 — Privilegij kmetov — Uredba (ES) št. 1768/95 — Člen 9 — Predelovalec — Obveznost navedenega predelovalca, da imetniku žlahtniteljske pravice da informacije — Časovni obseg te obveznosti — Zahteva za informacije, ki jo predloži imetnik žlahtniteljske pravice — Pogoji — Indici, ki utemeljujejo pravico imetnika do informacij — Neobstoj obveznosti predložitve dokazil o obstoju takih indicev“

I – Uvod

1. Oberlandesgericht Düsseldorf (Nemčija) s predlogom za sprejetje predhodne odločbe sprašuje o razlagi člena 14(3) Uredbe (ES) št. 2100/94 [2] (v nadaljevanju: osnovna uredba) o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti in člena 9(3) Uredbe (ES) št. 1768/95 [3] (v nadaljevanju: izvedbena uredba) o izvajanju pravil o kmetijski izjemi, predvideni v členu 14(3) osnovne uredbe.

2. Vprašanja za predhodno odločanje so bila postavljena v sporu med zadrugo Raiffeisen-Waren-Zentrale Rhein-Main eG (v nadaljevanju: zadruga Raiffeisen), ki je predelovalka, in družbo Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (v nadaljevanju: STV), ki zastopa interese imetnikov žlahtniteljskih pravic [4]. Spor se nanaša na zahtevo za informacije, ki jo je družba STV predložila zadrugi Raiffeisen na podlagi člena 14(3), šesta alinea, osnovne uredbe ter člena 9(2) in (3) izvedbene uredbe, da bi pridobila informacije o nekaterih tržnih letih za certificirano seme.

3. Vprašanja za predhodno odločanje razkrivajo tristransko razmerje med imetniki zavarovanih sort rastlin, kmeti, ki uporabljajo odstopanje iz člena 14 osnovne uredbe – imenovano tudi „privilegij kmetov“ – in podjetji za predelavo semen, ki jim lahko imetniki v okviru ureditve privilegija kmetov predložijo zahteve za informacije o sortah, ki pripadajo imetnikom in so predmet predelave.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Uredba Sveta z dne 27. julija 1994 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 16, str. 390).

3 — Uredba Komisije z dne 24. julija 1995 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 18, str. 63).

4 — Za podrobnejše informacije o dejavnostih družbe STV glej sodbo z dne 11. marca 2004 v zadevi Jäger (C-182/01, Recueil, str. I-2263, točka 17).

4. Gre za predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki je del niza predlogov za sprejetje predhodnih odločb, ki so jih nemška sodišča vložila v zvezi z razlago osnovne uredbe in izvedbene uredbe.[5] Natančneje, ta predlog se po eni strani nanaša na časovni obseg obveznosti predelovalca, da imetniku žlahtniteljske pravice da informacije, in po drugi strani na pogoje, ki jih mora izpolnjevati zahteva za informacije, ki jo imetnik predloži predelovalcu.

II – Pravni okvir

A – *Osnovna uredba*

5. V skladu s členom 11(1) osnovne uredbe žlahtniteljska pravica v Skupnosti pripada žlahtnitelju, ki je opredeljen kot „oseba, ki je vzgojila ali odkrila in razvila vrsto, ali njen pravni naslednik“.

6. Člen 13 osnovne uredbe pod naslovom „Pravice imetnika žlahtniteljske pravice v Skupnosti in prepovedana dejanja“ določa:

„1. Žlahtniteljska pravica v Skupnosti velja tako, da je imetnik ali imetniki žlahtniteljske pravice v Skupnosti, v nadaljnjem besedilu ‚imetnik‘, upravičen do opravljanja dejanj iz odstavka 2.

2. Ne glede na določbe členov 15 in 16 je potrebna odobritev imetnika za naslednja dejanja, ki zadevajo sestavine sorte ali pridelan material zavarovane sorte, v nadaljnjem besedilu ‘material“:

(a) pridelovanje ali razmnoževanje (povečevanje);

[…]

Imetnik lahko svojo odobritev pogojuje in omejuje.

[…]“

7. Privilegij kmetov je v členu 14(1) osnovne uredbe določen tako:

„Ne glede na člen 13(2) in za namene zaščite kmetijske pridelave smejo kmetje za razmnoževanje na polju na svojem posestvu uporabljati svoje pridelke, pridobljene na svojem posestvu s sajenjem materiala sorte, zavarovane z žlahtniteljsko pravico v Skupnosti, ki ni hibridna ali sintetična sorta.“

8. Pogoji za uveljavitev privilegija kmetov in zaščito zakonitih interesov žlahtnitelja in kmeta so določeni v členu 14(3) navedene uredbe. Navedeni odstavek v drugi in šesti alinei med drugim določa:

— „pridelek se lahko pripravi za sajenje, kar naredi kmet sam ali to zanj naredijo drugi kot storitev […]

— kmetje ali ponudniki storitev za pripravo materiala imetnikom na njihovo zahtevo priskrbijo ustrezne podatke […].“

5 — Glej sodbo z dne 10. aprila 2003 v zadevi Schulin (C-305/00, Recueil, str. I-3525); zgoraj navedeno sodbo Jäger; sodbo z dne 14. oktobra 2004 v zadevi Brangewitz (C-336/02, ZOdl., str. I-9801) in sodbo z dne 8. junija 2006 v združenih zadevah Deppe in drugi (od C-7/05 do C-9/05, ZOdl., str. I-5045). Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Geistbeck (C-509/10), ki še poteka pred Sodiščem.

B – *Izvedbena uredba*

9. Člen 2 izvedbene uredbe določa:

„1. Pogoje iz člena 1 izvajata oba, imetnik, ki predstavlja žlahtnitelja, in kmet, tako da ščitita zakonite interese drug drugega.

2. Za zakonite interese se šteje, da niso zaščiteni, če je eden ali več interesov stvar navzkrižnih vplivov, ne da bi se upoštevale potrebe po vzpostavitvi ustreznega ravnotežja med vsemi interesi ali potrebe po sorazmernosti med namenom zadevnega pogoja in dejanskim učinkom njegove izvedbe.“

10. Člen 9(2) in (3) navedene uredbe se nanaša na informacije, ki jih mora predelovalec zagotoviti imetniku žlahtniteljske pravice, če med imetnikom in predelovalcem ni bila sklenjena pogodba v zvezi s temi informacijami:

„2. […] predelovalec [mora], brez poseganja v informacijske zahteve po drugi zakonodaji Skupnosti ali po zakonodaji držav članic, na zahtevo imetnika temu dati izjavo o bistvenih informacijah. Kot bistvene veljajo naslednje informacije:

(a) ime predelovalca, stalno prebivališče ter ime in naslov njegovega obrata;

(b) dejstvo, ali je predelovalec opravil storitev predelave pridelanega proizvoda, ki pripada eni ali več sortam imetnika, za sajenje, ko je sorta ali so sorte prijavljene ali kako drugače znane predelovalcu;

(c) če je predelovalec opravil tako storitev, količina pridelanega proizvoda, pripadajočega sorti ali sortam, ki jih je predelovalec dodelal za sajenje, in celotna količina, ki izhaja iz te predelave;

(d) datumi in kraji predelave iz (c); in

(e) ime in naslov osebe ali oseb, ki jim je opravil storitve predelave iz (c), in zadevne količine.

3. Informacije po odstavkih 2(b), (c), (d) in (e) se nanašajo na tekoče tržno leto in na enega ali več od treh[6] predhodnih tržnih let, za katera imetnik še ni naredil predhodnega zahtevka v skladu z določbami odstavkov 4 in 5; vendar pa je prvo tržno leto, na katero se informacije nanašajo, tisto leto, v katerem je bil narejen prvi od takih zahtevkov glede sorte ali sort in zadevnega predelovalca.

4. Določbe člena 8(4) se uporabljajo smiselno.

[…]“

III – Spor o glavni stvari, vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

11. Zadruga Raiffeisen je osrednja kmetijska zadruga, ki kmetom ponuja storitve predelave semen s pakiranjem pridelka za skladiščenje in njegovo prihodnje sajenje.

12. Navedene storitve so po eni strani ponujene imetnikom žlahtniteljskih pravic, ki jih med drugim zastopa družba STV, organizacija imetnikov žlahtniteljskih pravic, in ki so v okviru pogodbenega sajenja razmnožili certificiran semenski material za trženje, in po drugi strani kmetom, ki sajenje izvajajo na podlagi privilegija kmetov iz člena 14(3) osnovne uredbe.

6 — Besede „treh“ v francoski različici izvedbene uredbe ni. Glej točko 25 in naslednje teh sklepnih predlogov.

13. Iz predložitvenega sklepa je razvidno, da je zadruga Raiffeisen za različne kmete opravila storitve predelave semen za tržni leti 2005/2006 in 2006/2007 v okviru pogodbenega sajenja za imetnike žlahtniteljskih pravic, ki jih zastopa družba STV.

14. Družba STV je na podlagi izjav o pogodbenem sajenju, ki so ji jih poslali zadevni kmetje, zadrugi Raiffeisen poslala dva sklopa zahtev za informacije v zvezi s storitvami predelave, ki jih je opravila. Del zahtev je bil predložen po izteku zadevnega tržnega leta.

15. Zadruga Raiffeisen tem zahtevam ni ugodila, v utemeljitev zavrnitve pa je navedla tri razloge. Prvič, menila je, da mora biti v zahtevi za informacije navedeno, da naj bi izvedla storitve predelave, za katere velja obveznost dati informacije iz člena 14(3), šesta alinea, osnovne uredbe. Drugič, po njenem mnenju so bile pravno upoštevne samo zahteve za informacije, vložene v tržnem letu, na katero se informacije nanašajo. Tretjič, iz storitev predelave, opravljenih v okviru pogodbenega sajenja za račun žlahtnitelja, niso razvidni nikakršni indici o morebitni setvi semen.

16. Družba STV je zoper zadrugo Raiffeisen vložila tožbo za izpolnitev navedenih zahtev za informacije. Prvostopenjsko sodišče je zahtevam družbe STV za informacije ugodilo, saj je menilo, prvič, da za vložitev zahtev za informacije ni prekluzivnega roka, in drugič, da so izjave o pogodbenem sajenju zadostni indici za nastanek obveznosti predelovalca, da da informacije, ker ima kmet, ki izvaja sajenje na podlagi pogodbe o pridelavi semenskega materiala, dejansko možnost, da poseje semena s kmetije. Zadruga Raiffeisen je zoper to sodbo vložila pritožbo pri Oberlandesgericht Düsseldorf.

17. Oberlandesgericht Düsseldorf je v teh okoliščinah s sklepom, ki je na Sodišče prispel 8. februarja 2011, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je v členu 14(3), šesta alinea, [osnovne u]redbe in členu 9(2) in (3) [izvedbene u]redbe določena obveznost predelovalca, da da informacije, utemeljena samo, če predelovalec prejme informacijsko zahtevo imetnika pred potekom tržnega leta (če jih je več: zadnjega tržnega leta), na katero se nanaša zahteva?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

Ali je ‚pravočasna' zahteva podana že, če imetnik v svoji zahtevi trdi, da razpolaga z indici, da je predelovalec pridelek, ki ga je pridelal v zahtevi poimensko naveden predelovalec s sejanjem semenskega materiala zavarovane sorte, predelal za sajenje ali ga namerava predelati, ali pa se morajo predelovalcu zatrjevani indici poleg tega dokazati v zahtevi (na primer s posredovanjem kopije izjave kmeta o sajenju)?

3. Ali lahko indici, ki utemeljujejo obveznost predelovalca, da poda informacije, izhajajo iz tega, da predelovalec kot pooblaščenec imetnika izvaja pogodbo o pridelavi semenskega materiala za pridelavo potrošnega semena zavarovane sorte, ki jo je imetnik sklenil s predelovalcem, ki opravlja sajenje, če in ker predelovalec v okviru izvajanja pogodbe o pridelavi semenskega materiala pridobi dejansko možnost, da del tega semena za razmnoževanje uporablja za sajenje?"

18. Pisna stališča so predložile stranki v postopku v glavni stvari, španska vlada in Evropska komisija. Stranki v postopku v glavni stvari in Komisija so bile zastopane na obravnavi 15. marca 2012.

IV – Analiza

A – *Uvodne ugotovitve*

19. Najprej je koristno navesti ključne elemente ureditve, na kateri temelji privilegij kmetov. V skladu s sodno prakso Sodišča je s členom 14 osnovne uredbe uvedeno ravnotežje med interesi imetnikov žlahtniteljskih pravic in interesi kmetov.

20. Privilegij kmetov, ki se razume kot pravica kmetov, da brez predhodnega dovoljenja imetnika posejejo pridelek, dobljen s sajenjem semenskega materiala sorte, ki jo zajema navedeni privilegij, namreč spremljata obveznost navedenih kmetov, da dajo informacije, in dolžnost plačila primernega nadomestila imetniku žlahtniteljske pravice, da se zaščitijo zakoniti obojestranski interesi kmetov in imetnikov žlahtniteljskih pravic v njihovih neposrednih razmerjih.[7]

21. Dalje, v zvezi z vlogo predelovalca je v členu 14(3), druga alinea, osnovne uredbe določeno, da lahko pridelek za sajenje pripravi kmet sam ali to zanj naredi izvajalec storitev. Pravica navedenega izvajalca, da opravi storitve priprave pridelka, je tako izpeljana iz privilegija kmetov.[8] Obveznost predelovalcev, kot je v obravnavanem primeru zadruga Raiffeisen, da imetniku dajo informacije, temelji na členu 14(3), šesta alinea, osnovne uredbe. Obseg in podrobna pravila navedene obveznosti so pojasnjeni v členu 9 izvedbene uredbe.

22. Pri preučitvi vprašanj za predhodno odločanje je zato treba upoštevati zahtevo po uravnoteženosti, na kateri tako temeljita ureditev iz člena 14 osnovne uredbe in izvedbena uredba.

B – *Časovni obseg obveznosti dati informacije*

23. Sodišče je že odločalo o obsegu obveznosti predelovalcev, da dajo informacije. Menilo je, da mora biti imetniku dovoljeno, da od predelovalca zahteva informacije glede ene od njegovih sort, ki imajo privilegij, če ima indice, da je ta opravil ali da namerava opraviti storitve predelave pridelka, ki ga je pridobil s sajenjem semenskega materiala navedene sorte, za sajenje.[9]

24. Vendar se Sodišče ni izreklo o časovnih vidikih obveznosti predelovalca, da da informacije, ki so navedeni v členu 9(3) izvedbene uredbe in so predmet te zadeve.

1. Obdobje, na katero se nanaša zahteva

25. Najprej moram opozoriti, da je v odstavku 2 člena 9 izvedbene uredbe pojasnjena vsebina informacij, ki jih mora dati predelovalec. V odstavku 3 tega člena je navedeno, na katero obdobje se nanašajo informacije, ki jih je treba predložiti na podlagi drugega dela odstavka 2. Navedeno obdobje v skladu s prvim delom navedenega odstavka 3 načeloma ustreza tekočemu tržnemu letu in enemu ali več od treh predhodnih tržnih let.[10]

26. V zvezi s tem je treba opozoriti, da se jezikovne različice člena 9(3) navedene uredbe razlikujejo. Medtem ko se večina jezikovnih različic, na primer španska, danska, nemška, angleška, italijanska, madžarska, finska in švedska, sklicuje na eno ali več od treh predhodnih tržnih let, je beseda „treh“ v francoski različici izpuščena.

7 — Glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Brangewitz (točka 43). Glej tudi točko 46 mojih sklepnih predlogov v zgoraj navedeni zadevi Geistbeck.

8 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točka 44).

9 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točka 53). Glej tudi zgoraj navedeno sodbo Schulin (točka 63).

10 — V skladu s členom 7(2) izvedbene uredbe se tržno leto začne 1. julija in konča 30. junija naslednje koledarsko leto.

27. Zgolj na podlagi francoske različice bi bilo tako mogoče sklepati, da možnosti za vložitev zahteve za informacije niso časovno omejene. Ker pa ni mogoče z gotovostjo sklepati izključno na podlagi navedenega razhajanja, je treba zadevno določbo preučiti v njenem kontekstu, zlasti ob upoštevanju njenega cilja. [11]

28. Kot je izrecno navedeno v členu 2(2) izvedbene uredbe, je njen namen uravnotežiti vzajemne interese imetnikov in kmetov. S tega vidika menim, da bi bilo v nasprotju s tem ravnotežjem, če bi člen 9(3) te uredbe razlagali tako, da se lahko zahteva za informacije nanaša na neomejeno število predhodnih tržnih let. Da bi se spoštovalo ravnotežje zadevnih interesov, je treba izhajati iz načela, da se lahko zahteva za informacije iz navedenega člena 9 nanaša na največ tri predhodna tržna leta.

29. Poleg tega bi se z nasprotno razlago kršile zahteve po pravni varnosti predelovalcev, saj bi se od njih zahtevalo, da za nedoločen čas hranijo informacije, ki bi jih morda zahtevali imetniki.

30. Tako razlago potrjuje tudi člen 8(3) navedene uredbe. Res je, da ta člen določa obveznost kmeta, da da informacije, ker pa je po vsebini skoraj enak členu 9 iste uredbe, je treba potegniti vzporednico z njim. V zvezi s tem moram tako kot Komisija opozoriti, da je mogoče dejstvo, da ustrezajoča določba – tudi v francoski različici – člena 8(3) navedene uredbe vsebuje besedo „treh“, razlagati kot izraz volje zakonodajalca, da v skladu s ciljem uravnoteženja interesov, ki so zavarovani s to uredbo, omeji časovni obseg zahteve za informacije.

2. Omejitve obdobja, na katero se nanaša zahteva

31. Iz besedila člena 9(3) izvedbene uredbe je razvidno, da za obdobje, na katero se nanaša obveznost predelovalca, da da informacije, kljub temu velja dvojna omejitev. Po eni strani navedena obveznost v skladu s členom 9(3), prvi del povedi, te uredbe preneha za vsako tržno leto, za katero je imetnik že predložil zahtevo za informacije.

32. Po drugi strani je v členu 9(3), drugi del povedi, izvedbene uredbe še pojasnjeno, da je prvo tržno leto, na katero se informacije nanašajo, tisto leto, „v katerem je bil narejen prvi od takih zahtevkov glede sorte ali sort in zadevnega predelovalca“ [12].

33. Obveznost predelovalca, da da informacije, je torej odvisna od zahteve za informacije, ki jo predloži imetnik. Poleg tega se ta zahteva v prvi vrsti nanaša samo na tržno leto, v katerem navedeni imetnik uveljavlja pravico do pridobitve informacij. Prav tako je mogoče v skladu s členom 9(3), prvi del povedi, izvedbene uredbe zahtevati informacije za obdobje, ki lahko zajema tri predhodna tržna leta, če je imetnik predelovalcu poslal zahtevo za informacije že v prvem od predhodnih tržnih let.

34. Z drugimi besedami, prva zahteva v zvezi z eno ali več sortami se lahko nanaša samo na tržno leto, v katerem je bila predložena navedenemu predelovalcu. Glede na potrebo po uravnoteženju zadevnih interesov je torej treba predelovalca, ki ni še nikoli prejel zahteve za informacije za določeno sorto, zaščititi pred obveznostjo dati informacije za nazaj.

35. To pa ne velja, če je bila zahteva za informacije o sorti predelovalcu predložena že pred tem. V takem primeru je obdobje, za katero je treba predložiti bistvene informacije, opredeljeno v odstavku 3, prvi del povedi, navedenega člena. Z drugimi besedami, izhodišče za izračun treh predhodnih tržnih let, na katera se nanaša zahteva za informacije, sta datum zahteve za informacije in „tekoče tržno leto“.

11 — Kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, je treba zaradi enotne razlage različnih jezikovnih različic določbe prava Unije pri razlikah med njimi zadevno določbo razlagati glede na splošno sistematiko in namen ureditve, katere del je. V zvezi s tem glej med drugim sodbo z dne 15. decembra 2011 v zadevi Møller (C-585/10, ZOdl., str. I-13407, točka 26 in navedena sodna praksa).

12 — V zvezi z obveznostjo kmeta, da da informacije, je treba navesti, da člen 8(3) izvedbene uredbe vsebuje podobno določbo.

C – *Indici, ki jih mora navesti imetnik*

36. Poleg pravkar obravnavanih časovnih vidikov obveznosti predelovalca, da da informacije, se predlog za sprejetje predhodne odločbe podredno nanaša tudi na naravo indicev, ki jih mora imetnik navesti v utemeljitev zahteve za informacije v skladu s členom 9(3) izvedbene uredbe.

37. Najprej je treba navesti, da v predložitvenem sklepu ni pojasnjeno, ali gre v obravnavanem primeru za „prvo“ zahtevo v smislu člena 9(3), drugi del povedi, te uredbe. Zato je treba odgovoriti tudi na drugo vprašanje, s katerim predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba indice o sajenju ali predelavi za sajenje v zahtevi za informacije utemeljiti tudi z dokazi, da lahko ta zahteva povzroči nastanek obveznosti predelovalca, da da informacije, in je tako predložena pravočasno v smislu člena 9(3), drugi del povedi, izvedbene uredbe.

1. Obveznost imetnika, da ima indic, da je predelovalec izvedel ali namerava opraviti storitve predelave

38. Najprej želim opozoriti, da se v izvedbeni uredbi ne zahteva izrecno, da mora imetnik v zahtevi za informacije navesti indice, ki jih ima o sajenju. Vseeno pa je obstoj zatrjevanih dokazov nepisano pravilo, ki ga je Sodišče izpeljalo v zgoraj navedenih sodbah Schulin in Brangewitz in ga je treba vsekakor spoštovati.

39. V zvezi s tem opozarjam, da je generalni pravobranilec D. Ruiz-Jarabo v sklepnih predlogih v zgoraj navedeni zadevi Brangewitz prepričljivo razlikoval med zahtevami, ki utemeljujejo obveznost dati informacije, ki jo imajo kmetje na eni strani in predelovalci na drugi. [13]

40. Najprej, s sklicevanjem na zgoraj navedeno sodbo Schulin je generalni pravobranilec ugotovil, da imetnik ne more predložiti zahteve za informacije kmetu samo zato, ker ta opravlja zadevno dejavnost. Nasprotno, imetnik mora imeti indic, da je kmet uporabil ali bo uporabil odstopanje iz člena 14 osnovne uredbe. [14]

41. Dalje, ugotovil je, da je položaj predelovalcev drugačen. Obstaja namreč velika verjetnost, da podjetja za predelavo semen pri opravljanju te dejavnosti predelujejo semenski material zavarovane sorte. Kajti če niso sklenili pogodbe, z imetnikom žlahtniteljske pravice niso v nobenem pravnem razmerju, in če so se kmetje zatekli k tovrstnim podjetjem, kadar so izkoristili odstopanje, se zdi logično, da se lahko imetniki obrnejo na ene ali na druge pri iskanju podatkov za uveljavljanje pravice dobiti primerno nadomestilo. Generalni pravobranilec je iz tega sklepal, da mora biti imetnikom glede na vlogo predelovalcev v okviru privilegija kmetov dopuščeno, da navedenim predelovalcem predložijo zahteve za informacije, ne da bi imeli indic, da so v svojih prostorih predelovali zavarovan material. [15]

42. Glede na tako sklepanje bi bilo torej treba pri predložitvi zahteve za informacije kmetu navesti več indicev kakor pri zahtevi, poslani predelovalcem. Vendar se zdi, da Sodišče ni upoštevalo zgoraj navedenega predloga generalnega pravobranilca, saj je opozorilo, da mora biti imetniku dovoljeno, da od predelovalca zahteva informacije glede ene od njegovih sort, ki imajo privilegij, *če ima indice, da je ta opravil ali da namerava opraviti* storitve predelave pridelka, ki ga je pridobil s sajenjem semenskega materiala navedene sorte, za sajenje. [16]

13 — Glej točko 34 in naslednje sklepnih predlogov generalnega pravobranilca D. Ruiz-Jaraboja v zgoraj navedeni zadevi Brangewitz.

14 — Zgoraj navedena sodba Schulin (točka 57).

15 — Glej točko 37 in naslednje sklepnih predlogov generalnega pravobranilca D. Ruiz-Jaraboja v zgoraj navedeni zadevi Brangewitz. Generalni pravobranilec je v točki 38 sklepnih predlogov tudi opozoril, da „kadar se imetniki žlahtniteljskih pravic obrnejo na predelovalca, […] morajo najprej preveriti, ali so predelovali semena ene od njihovih sort, da lahko nato, če je tako, določijo količine, datume, kraje in upravičence storitve. Če bi zakonodajalec želel, da za vzpostavitev stika s predelovalcem imetnik razpolaga z indicem, da je predeloval zavarovan material v svojih prostorih (na primer na podlagi informacij, ki jih mora zagotoviti kmet na podlagi člena 8(2)(d) Uredbe št. 1768/95), bi se besedilo člena 9 glasilo, da se podjetje omeji na potrditev podatkov, ki jih imetnik pozna. Vendar kot dokazuje njegov odstavek 2(b) in (e), to ni tako.“

16 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točka 53).

43. Očitno je torej, da Sodišče ne razlikuje med različnimi naslovniki zahtev za informacije, ki jih predloži imetnik. Pri svoji analizi sem zato izhajal iz te premise.

2. Neobstoj obveznosti imetnika, da dokaže obstoj indicev

44. Glede na zgoraj navedeno razlogovanje Sodišča za predložitev zahteve za informacije torej zadostuje, da ima imetnik indice, da je predelovalec opravil ali da namerava opraviti storitve predelave. Nasprotno pa imetniku ni treba dokazati obstoja takega indica.

45. V zvezi z naravo indicev, ki utemeljujejo, prvič, pravico imetnika, da predloži zahtevo za informacije, in drugič, obveznost predelovalca, da da informacije, je najprej treba opozoriti na poseben pomen potrebe po zaščiti vzajemnih legitimnih interesov imetnika in kmeta v skladu s členom 14(3) osnovne uredbe in členom 2 izvedbene uredbe.

46. Glede tega je treba pojasniti, da je obveznost predelovalca, da da informacije, sicer odvisna od tega, ali kmet uporabi odstopanje iz člena 14(1) osnovne uredbe, in od odločitve, da uporabi storitve predelovalca, vendar je vezana na sorte rastlin, ki jih je pripravil, in ne njegovo stranko, kmeta[17]. Ko torej imetnik predelovalcu predloži zahtevo za informacije, mu mora ta zagotoviti potrebne informacije ne le o kmetih, glede katerih ima imetnik indice, da je predelovalec opravil ali namerava opraviti navedene storitve, temveč tudi o vseh drugih kmetih, za katere jih je opravil ali jih namerava opraviti, kadar je zadevna sorta predelovalcu bila prijavljena ali kako drugače znana.[18]

47. Da bi izpolnil zahtevo po uravnoteženju, na kateri temelji privilegij kmetov, zlasti v okviru izvedbene uredbe, s katero se navedeni privilegij izvaja, mora biti imetniku dovoljeno, da od predelovalca zahteva informacije, če ima indice, da je ta opravil ali da namerava opraviti storitve predelave pridelka, ki ga je pridobil s sajenjem semenskega materiala navedene sorte, za sajenje.

48. Predelovalec mora namreč v skladu s členom 9(2) izvedbene uredbe imetniku dati izjavo o bistvenih informacijah, katere vsebina je pojasnjena v navedeni določbi. Tako sporočilo je nujno, kadar ima imetnik zgolj indic, da je predelovalec opravil ali namerava opraviti take storitve na pridelku, ki so ga kmetje pridelali s sajenjem semenskega materiala sorte imetnika, za sajenje.[19]

49. Kot je razvidno iz sodne prakse Sodišča, je treba za tak indic šteti nabavo semenskega materiala zavarovane rastlinske sorte, ki pripada imetniku.[20] Prav tako se nagibam k mnenju, da se lahko informacije, ki jih kmetje zagotovijo na podlagi člena 8 izvedbene uredbe, štejejo za indice, ki utemeljujejo obveznost predelovalca, da da informacije, ki jo ima do imetnika.

50. Kot Komisija menim, da morajo sodišča držav članic za vsak primer posebej ugotoviti, ali obstajajo taki indici v smislu navedene sodne prakse. Pri tej presoji morajo upoštevati vse dejavnike in okoliščine, značilne za obravnavani primer. V zvezi s tem lahko indici, zahtevani s sodno prakso, izhajajo recimo iz pogodbenega sajenja zavarovane sorte za pridelavo potrošnega semenskega materiala na podlagi licence, ki jo dodeli imetnik.

51. Nazadnje je treba navesti, da zahteve v zvezi z indici, na podlagi katerih nastane pravica imetnika, da od kmeta in predelovalca zahteva informacije, niso velike. Zato se dejstvo, da sta bila sajenje ali predelava izvedena ali vsaj predvidena za tako sajenje, lahko šteje za upoštevni indic, saj so to dejavniki, ki povzročijo nastanek pravic imetnika na podlagi člena 14(3) osnovne uredbe.

17 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točka 62).

18 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točka 65).

19 — Zgoraj navedena sodba Brangewitz (točki 61 in 63). V zvezi z obveznostjo kmeta, da da informacije, glej tudi zgoraj navedeno sodbo Schulin (točki 63 in 64).

20 — Zgoraj navedena sodba Schulin (točka 65).

V – Predlog

52. Ob upoštevanju vseh navedenih ugotovitev Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Oberlandesgericht Düsseldorf, odgovori:

1. V skladu s členom 14(3), šesta alinea, Uredbe Sveta (ES) št. 2100/94 z dne 27. julija 1994 o žlahtniteljskih pravicah v Skupnosti ter členom 9(2) in (3) Uredbe Komisije (ES) št. 1768/95 z dne 24. julija 1995 o izvajanju pravil o kmetijski izjemi, predvideni v členu 14(3) Uredbe št. 2100/94, mora predelovalec informacije dati samo, če od imetnika prejme zahtevo za informacije pred potekom tržnega leta, na katero se nanaša zahteva, ali zadnjega tržnega leta, če jih je več. Kadar pa gre za „prvo zahtevo“ v smislu člena 9(3), drugi del povedi, Uredbe št. 1768/95, je treba tako zahtevo predložiti v tekočem tržnem letu.

2. Zahtevi za informacije, predloženi v skladu s členom 9(3), drugi del povedi, Uredbe št. 1768/95, ni treba priložiti dokazil o obstoju indicev, navedenih v zahtevi za informacije. Tako zadostuje, da imetnik v zahtevi navede, da ima indic, da je predelovalec opravil ali namerava opraviti storitve predelave pridelka, ki ga je zadevni kmet pridobil s sajenjem semenskega materiala zavarovane sorte in ki ga namerava posaditi.

3. Nacionalno sodišče mora pri presoji dejanskega stanja v sporu, ki ga obravnava, upoštevati vse okoliščine obravnavanega primera in ugotoviti, ali obstajajo indici, da je predelovalec opravil ali namerava opraviti take storitve.